

«Θάνατος είναι ο τρόπος να επιβιώνεις μακριά από τον Θεό»

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Πειραιώς](#)

Ποιμαντορική Εγκύκλιο επί τη εορτή της Κοιμήσεως της Θεοτόκου 2020 συνέγραψε ο **Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πειραιώς, Φαλήρου, Δραπετσώνας και Αγίου Ιωάννου Ρέντη, Σεραφείμ**. Ο Σεβασμιώτατος με πατρικά αισθήματα μιλά για το φόβο του θανάτου και για το πώς τον συνέτριψε ο Χριστός, αλλά φυσικά και για την Παναγία, που αποτελεί ζωντανή μαρτυρία του πόσο ο άνθρωπος ανυψώνεται όταν εμπιστεύεται το λόγο και το νόμο του Θεού.

Προς τον Ιερόν Κλήρον & τον φιλόχριστον λαόν της Μητροπολιτικής Περιφέρειας Αυτού

Τέκνα μου αγαπητά,
Μετέστη πρὸς τὴν ζωὴν,
Μήτηρ ὑπάρχουσα τῆς ζωῆς.

Τις μέρες αυτές του Αυγούστου που στις Εκκλησιές μας ψάλλονταν οι Παρακλητικοί Κανόνες της Υπεραγίας Θεοτόκου, είδαμε πρόσωπα πολλά να

προσέρχονται στη χάρη Της, κουβαλώντας ο καθένας τα βάσανα και τις πληγές του, την ταλαιπωρία και τους φόβους του. Αυτά που η ζωή έφερε· τα αιφνίδια και τ' απρόσμενα· τ' αναμενόμενα και τα προβλέψιμα. **Τούτο όμως το καλοκαίρι στα πρόσωπα όλων υπήρχε αδιόρατα η αίσθηση και μιας κάποιας ανησυχίας κοινής· μιας ανησυχίας που την όψη σκοτείνιαζε και έκανε τα χαμόγελα να μοιάζουν πιο μικρά απ' ότι άλλοτε.**

Να φταίει η πανδημία από την οποία δοκιμάστηκε ο κόσμος όλος; Εκείνη να είναι η αιτία της συλλογικής μας θλίψης; Οι εικόνες με τους ασθενείς και τους νεκρούς από τις διάφορες γωνιές της γης; Οι πληροφορίες και οι στατιστικές για την εξέλιξη της νόσου; **Ο εγκλεισμός και η απομόνωση από τους ανθρώπους που αγαπούμε;** Οι προφυλάξεις και οι περιορισμοί των υπευθύνων και των ειδικών; Η αναστολή της εργασίας και η επαγγελματική ανασφάλεια, που χτύπησε χιλιάδες πρόσωπα; Οι αλήθειες και τα ψεύδη που δύσκολο ήταν, κανείς να ξεχωρίσει; **Οι κλειστές πόρτες των Ναών και η σιωπή της καμπάνας, που δοκίμασε τις αντοχές της πίστης μας;**

Σίγουρα όλα τα παραπάνω ήταν πρωτόγνωρα και σκληρά. Μας μπέρδεψαν, μας κλόνισαν, μας απογοήτευσαν, μας θύμωσαν, μας σύγχυσαν, μας καθήλωσαν, μας τρόμαξαν. Όμως πίσω από αυτά κρύβεται κάτι πιο βαθύ και πιο ουσιαστικό· κάτι που δεν αφορά μονάχα τις συγκεκριμένες περιστάσεις και τις παρούσες συνθήκες. **Τα όσα βιώσαμε την περίοδο αυτή αποκάλυψαν απλά το μεγάλο μας πρόβλημα. Κι αυτό δεν είναι άλλο από το φόβο του θανάτου, του πιο μεγάλου εχθρού του γένους των ανθρώπων.**

Κι όταν στην Εκκλησία μιλούμε για θάνατο, δεν μιλούμε απλά για την τελευταία πνοή του ανθρώπου. Τραγική και φοβερή εκείνη η ώρα, μα ο θάνατος δεν περιορίζεται σε μια μονάχα στιγμή. Ο θάνατος σκιάζει κάθε πτυχή του ανθρώπινου βίου. Ζούμε το θάνατο στην καθημερινότητα, στη στέρηση, στο άδικο, στη βία, στη σύγκρουση, στο χωρισμό, στον πόνο, στην ασθένεια. Ζούμε το θάνατο και στα έσχατα του βίου μας, ως ενδεχόμενο και ως επερχόμενο· ως απειλή και ως βεβαιότητα. Μετά την πτώση των πρωτοπλάστων ο θάνατος έγινε ένας οδυνηρός τρόπος να ζεις· έγινε ο τρόπος της πεπτωκυίας μας φύσης, από τον οποίο κανείς να ξεφύγει δεν μπορεί. Ο τρόπος να επιβιώνεις μακριά από το Θεό, χωρισμένος από τη Ζωή. Ο τρόπος να επιβιώνεις χωρίς καμία προοπτική αυξήσεως, τελειώσεως, θεώσεως.

Τούτο τον μοχθηρό εχθρό κατανίκησε ο Χριστός, με την ενανθρώπησή Του, με το Πάθος και την Ανάστασή Του. Νίκησε το θάνατο πεθαίνοντας μαζί μας, πεθαίνοντας για μας. Κατήλθε στα έγκατα του Άδη για να ελευθερώσει εμάς τους αιχμαλώτους από τα δεσμά του θανάτου. Αναστήθηκε για να μας χαρίσει την

δυνατότητα της ζωής και την προοπτική της θεώσεως. Πλέον ο άνθρωπος μπορεί να ζήσει αληθινά, μπορεί να σχετιστεί με το Θεό, μπορεί να Τον αγαπήσει· και γι' αυτό μπορεί να αγαπήσει και τον συνάνθρωπό του· και γι' αυτό μπορεί να αγαπήσει και τον εαυτό του.

Όμως ο άνθρωπος σήμερα παραμένει παρά τη μεγάλη δωρεά του Χριστού απόμακρος από το Θεό. Αυτό κελεύουν εδώ και κάποιους χρόνους οι σοφοί του κόσμου. Κι η απομάκρυνση αυτή ονομάστηκε ελευθερία και χειραφέτηση.

Κι η απομάκρυνση αυτή θεωρήθηκε πρόοδος και εξέλιξη. Μα ήρθε μια ασθένεια σε όλη την οικουμένη και μας ανάγκασε να κοιτάξουμε κατάματα το θάνατο και να συνειδητοποιήσουμε τις ψευδαισθήσεις μας. Κι είναι αλήθεια πως αυτό το κοίταγμα γέννησε μέσα στις ψυχές γιγάντιο φόβο.

Αρρώστιες και συμφορές η ανθρωπότητα και στο παρελθόν έχει περάσει, δυστυχώς θα περάσει και στο μέλλον. Αυτό που συνέβη όμως στις μέρες μας είχε κάτι το διαφορετικό. Για πρώτη φορά κοιτάζοντας τους τηλεοπτικούς μας δέκτες και τα έξυπνά μας τηλέφωνα αντικρύσαμε από τη μία άκρη της γης ίσα με την άλλη το θάνατο. Ακόμα κι αν δεν ασθενήσαμε, ακόμα κι αν δεν χάσαμε κάποιον οικείο, βρεθήκαμε ανυπεράσπιστοι ενώπιον της εξουσίας του.

Φοβισμένοι και έντρομοι σαν μικρά παιδιά, τούτο λοιπόν το καλοκαίρι, ψάξαμε μια μητρική αγκαλιά να μας παρηγορήσει, να μας διώξει τους φόβους, να μας γλυκάνει τη ψυχή. Και τη βρήκαμε στο πρόσωπο της Παναγίας. Εκείνης που εικονίζεται σχεδόν πάντα βρεφοκρατούσα. Κρατά στην αγκάλη Της το Χριστό, κρατά την Αλήθεια, κρατά τη Ζωή. Έρχεται ως μάνα να μας γνωρίσει τη ζωή, να μας μάθει να ζούμε, να μας μάθει να μη φοβόμαστε το θάνατο.

Πρώτα μας δείχνει τον Υιό και Θεό Της, λέγοντάς μας: «ό,τι αν λέγη υμίν, ποιήσατε». Μας καλεί να ακούσουμε το λόγο του Θεού, γιατί δεν είναι λόγος που δεσμεύει, αλλά λόγος που ελευθερώνει· γιατί δεν είναι λόγος εξουσιαστικός, αλλά λόγος αγαπητικός. Ο Θεός δεν έχει ανάγκη τίποτα, δεν έχει να κερδίσει κάτι από τη σχέση μ' εμάς. Το μόνο που επιθυμεί, το μόνο που κατεργάζεται, είναι τη σωτηρία όλων των ανθρώπων, που θέλουν όμως κι εκείνοι να σωθούν. Γι' αυτό μας παρακαλεί, γι' αυτό μας συμβουλεύει, γι' αυτό μας προτρέπει με το λόγο Του, που για τον άνθρωπο της πίστης γίνεται Νόμος. **Κι η Παναγία μας, «η Τιμιωτέρα των Χερουβείμ και Ενδοξότερα ασυγκρίτως των Σεραφείμ», αποτελεί ζωντανή μαρτυρία του πόσο ο άνθρωπος ανυψώνεται όταν εμπιστεύεται το λόγο και το νόμο του Θεού.**

Έπειτα με τη σιωπηρή παρουσία της Παναγίας μας στο Σταυρό του Υιού Της, μας αποκαλύπτει ότι ο άνθρωπος που σχετίζεται με το Θεό, χαριτώνεται, και δύναμη λαμβάνει πολύ, ώστε να μπορεί να σταθεί έναντι του θανάτου, και κάθε συμφοράς, χωρίς να καταρρέει, χωρίς να χάνει την ελπίδα, χωρίς να νικιέται από την θλίψη και την οδύνη. Η Παναγία μας θρήνησε το Παιδί Της, σαν μάνα αληθινή. Όμως στο βάθος της υπάρξεώς Της, η Ανάσταση του Υιού Της υπήρχε ως ελπίδα, ως προσμονή κι ως βεβαιότητα. Γι' αυτό πρώτη Εκείνη κατά τους Πατέρες, αξιώθηκε να συναντηθεί με τον Αναστημένο Χριστό. Η Θεοτόκος μυστικά μαρτυρεί πως οφείλουμε να αντισταθούμε στις ορμές του θανάτου που μας χτυπούν ανελέητα κάθε φορά που ένα πρόσωπο που αγαπούμε αφήνει τον κόσμο αυτόν. Μας παρηγορεί βεβαιώνοντάς μας πως δεν είναι αυτό το τέλος του ανθρώπου, πως η Ζωή είναι εκείνη που θα έχει τον τελικό το λόγο.

Κι έρχεται τέλος η ημέρα η σημερινή, αυτή της Κοιμήσεως της Θεοτόκου, να μας φέρει σε μια παντελώς διαφορετική θεώρηση του θανάτου. Γιορτάζουμε την παρούσα ημέρα πανηγυρικά, την νίκη επί του θανάτου. Πέρασμα έγινε ο θάνατος, από τούτη τη ζωή στην άλλη, από τον πόνο στην μακαριότητα, από την φθορά στην αφθαρσία, από το εφήμερο στο αιώνιο. Από τη μία βλέπουμε στην εικόνα της Κοιμήσεως της Θεοτόκου τον ίδιο τον Χριστό να αγκαλιάζει στοργικά τη ψυχή της Αγίας Μητρός Του. Από την άλλη συνεορτάζουμε την ημέρα αυτή το γεγονός της μεταστάσεως της Θεοτόκου, της αναστάσεως Της δηλαδή από το Χριστό. **Το άσπιλο σώμα της Παναγίας δεν εγκαταλείπεται ούτε αυτό στη φθορά. Η ψυχή και το σώμα του ανθρώπου στα χέρια του Θεού. Η Κυρία Θεοτόκος είναι η πρώτη που δέχθηκε τούτο το δώρο της ζωής, το οποίο ο Λυτρωτής Χριστός προορίζει για τον κάθε άνθρωπο που σχετίζεται μαζί Του.**

Έτσι καλούμαστε να αντιπαλέψουμε το θάνατο που μας τυρρανά. Έτσι τολμούμε

να αντισταθούμε στις συμφορές του βίου. Έτσι ερχόμαστε να αντιμετωπίσουμε, ως χριστιανοί την πανδημία και τις επιπτώσεις της. Νικώντας το φόβο, αφαιρούμε από το θάνατο το κεντρί του. Δεν είναι πλέον ισχυρός, δεν είναι ανίκητος, δεν είναι φοβερός. Είμαστε ασφαλείς στα χέρια του Θεού, στο έλεός Του, στην αγάπη Του. Ό,τι κι αν έρθει στη ζωή μας, όποια κακία η δυστυχία κι αν δοκιμάσουμε, τελικά ο Θεός κάτι καλό θα βγάλει για μας.

Ευχόμαστε τέκνα μου αγαπητά, **η Θεοτόκος Παρθένος, η τροφός της Ζωής, να προστατεύει το καθένα σας ξεχωριστά, να ευλογεί το τόπο μας και την πατρίδα μας που πολύ δοκιμάζεται στους εσχάτους καιρούς, και να φωτίζει την οικουμένη όλη ώστε να αναγνωρίσει τον Υιό και Λόγο του Θεού τον σαρκωμένο, τον Ιησού Χριστό, Εκείνον που το θάνατο καταπάτησε και τον φόβο κατήργησε.**

Χρόνια Πολλά!

Με όλη μου την αγάπη,

Ο Μ Η Τ Ρ Ο Π Ο Λ Ι Τ Η Σ Σ Α Σ

† ό Πειραιώς ΣΕΡΑΦΕΙΜ